

ბ რ კ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა
სსრ კავშირის პროფესიული კავშირების ლენინის ორდენით
დაჯილდოების შესახებ

სოციალისტური და კომუნისტური მშენებლობის საქმეში, სახალხო მეურნეობის განვითარების გვი-
მების წარმატებით შესრულებაში საბჭოთა პროფკავშირების დიდი და მხატვრული ხელობის სსრ კავშირის
პროფესიული კავშირებში დაჯილდოებული იქნენ ლენინის ორდენით.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ნ. კოლმანოვი
სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი მ. გომარაძე.

მოსკოვი, კრემლი, 1972 წ. 20 მარტი.

მოვალეობის განვითარებაში აღამაინებს ფორმირებაში მონა-
სონის ილაუზი და მორალური თვისებების განვითარებაში მონა-

საპროფკავშირო პროფსაბჭოს თა-
ვჯდომარის ამხანაგ ბ. ნ.
შულეპინის მოხსენებით
სსრ კავშირის პროფკავშირ-
თა XV კონგრესი.

პროფკავშირო პროფსაბჭოს, უმაღლესი

საპროფკავშირო სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და
სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете
Министров - ГССР и республиканского Совета профсоюзов

1972 წ.
№ 58 მარტი,
(4568) მთავარი,
გვ. 8-9

ბავთი ბავთის
1984 წლის
18 აპრილიდან

სსრ
კავშირის
პროფკავშირის
თავჯდომარის
ამხანაგ ბ. ნ.
შულეპინის
მოხსენებით
სსრ კავშირის
პროფკავშირ-
თა XV კონგრესი.

მარტივი სიჯარბის საფუძვლები

**სალუტი მზლ-ს
კატივსადავად**

ნავის მე-16 საშუალო სკოლაში
ბავშვებმა თავისებური სალუტო იცეს
ბავშვებმა თავისებური სალუტო იცეს

მინარდთა სპორტული სკოლის აღსა-
ზრდელმა უკვე ჩაატარა „მამაცო და
მოსხრებულთა“, „სპორტული ცვლის“,
„ახლა და გაგაკეთებს“ საფეხურების
ნორმატივები.

სალამის ქალაქის სკოლაშივე შე-
ფუთ „ოქროს გარბნი“ კომპლექსის
„მწვეთა და განმარტობის“ საფე-
ხურის ნორმატივებზე.

ყოველივე ეს ხელს შეუწყობს გან-
ვითარების ახალი კომპლექსის მიუ-
ღარიუცხად და ხალხის ყოველ-
ღიურ ცხოვრებაში მშდ-საფეხურების
დახერხებას.

**ნოვინოვანს
სტუდენტები
ამხანაგებს**

ბაბაროვსკის 20-ზე მეტ საშუალო
სკოლაში ჩატარდა შეჯიბრები საო-
ნილაზურ რეზონანსში მშდ ახალი კომ-
პლექსის ნორმატივების ჩასაბარებლად.
მისწავლეებს ახალი დახმარება გაუ-
წიეს შეფუძნა — საბაროვსკის ფიზკულ-
ტურისა და სპორტის ინსტიტუტის
სტუდენტებმა. მეთოდისტთა ბრიგადე-
ში გაერთიანებულმა 150-მდე მომავ-
ლმა მასწავლებელმა ყველა კლასში
ჩატარა საუბრები მშდ კომპლექსის
მნიშვნელობაზე, გააფორმა სტენდები.
ამ მასწავლებლების სტუდენტები ბევრ
საწარმოსაც უწყვეტ შეფობას, საუბრე-
ლში კი ამ საქმეს ბოინერულ ბანაყე-
ბში, ბავშვთა მოედნებზე, ქარხნის სპო-
რტულ კომპლექსებში გააგრძელებენ.

**ჯანმრთელობის
უნებრსალური
პროგრამა**

უკრაინაში ძალიან მოიწონეს მშდ
ახალი კომპლექსის პროგრამა, რომე-
ლიც ფიზკულტურის ინსტიტუტების
მუშაობის დროს და და იქცეს. რო-
გორც საკლასის კორექციონისტს უკრა-
ინას სსრ კომუნალური მეურნეობის
მინისტრის მოადგილემ ბ. გლადიშევმა
უთხრა, ახალი კომპლექსი მითითებს
ინტეგრული სპორტული ბავშვის მაქ-
სიმალურ გამოყენებას. მომავალ ნიშ-
ნისთვის მოეწყობება 3 ათასი სპო-
რტული ნაკვეთი, 2400 სპორტული
სექცია, სადაც მუდმივი მსახურა კო-
ლექტივი შექმნება მშდ ნორმატივ-
ების მისაღებად.

წარმატება მოიპოვეს მ. ფრუნზე
სასკოლის წლი სკოლის ნორმა-
სასკოლის წლი სკოლის ნორმა-

ბჭოებისგან წამოაყენეს წინადად-
ება, რომ მოწყობილიყო საქალაქო სა-
ბარტაობა მშდ კომპლექსში. სსრ კავ-
შირის შექმნის 50 წლისთავისადმი
მიძღვნილ ამ შეჯიბრებაში მონაწი-
ლეობენ ეკოლოგები, მშენებლები, ინჟ-
ინერები, სპორტის, მანქანათმ-
შენებლები, სკოლების, პროფკავშირ-
ის სასწავლებლების მასწავლებლები,
სპორტული ბავშვთა და საბანაო-საექ-
სპლათაკაციო კონტორების შექმნილი
ჯანმრთელობის ჯგუფების წევრები.

წარმატება მოიპოვეს მოცურავეებმა.
ი. გაგარინის სახელობის ბავშვთა და

სპორტის ოლიმპიადის
ერთ ჯერ არც კი დაიწყ-
და, მაგრამ სსრ კავშირის
სპორტმეცნიერებმა უკვე სკა-
დეს ძალა სხვადასხვა რან-
გის შეჯიბრებებში და ახალ
წარმატებებსაც მიაღწიეს.
კანადის ქალაქ კალგარში
ეს-ესაა დამთავრდა მსოფ-
ლით მეპრონატი ფიგურულ
ციგურათბაში. იქ სსრ კავ-
შირის სპორტმეცნიერები ხე-
პიონები გახდნენ სპორტულ
ციგურებში (ლ. პახომოვა და
ა. გორშოვი) და წყვილ-
თა სრიალში (ი. როდინა
და ა. ულანოვი). ამ უკა-
ნასკენელ სახეობაში ვერც-
ლიც საბჭოთა ლეგის სვდა
— ლ. სმირნოვასა და ა.
სურაიკინს.

ამ სურათზე სწორედ ლ.
სმირნოვასა და ა. სურაი-
კინის ასაბრებობის მომე-
ნტაა აღგვდილი.

**ბ. ბალატიონოვის
ფოტო.**

ესიოსტუნაში სსრ კავ-
შირის ქალთა შორის საუ-
კეთესო შედეგს მიაღწია
მოსკოვლელმა ლ. ტიტოვამ,
რომელმაც სპრინტერულ
მრავალჭიღობი III ადგილი
დაიკავა — 183,440
ქულა. მას ჩემპიონმა მ.
პელოუგამ (გერ) მხო-
ლოდ 0,315 ქულით აჯო-
ბა.

სურათზე ლ. ტი-
ტოვა დასტანციანზე.
საკდესის ფოტო.

**სსრ კავშირის
პროფკავშირის
თავჯდომარის
ამხანაგ ბ. ნ.
შულეპინის
მოხსენებით
სსრ კავშირის
პროფკავშირ-
თა XV კონგრესი.**

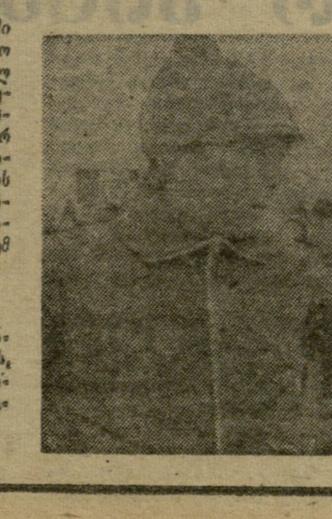
ლიუბლინი, 21 მარტი. პო-
ლონეთის ჩემპიონობა მოკლადე
ქალთა შორის მოიხვეჭა ხ. გრენსკა-
რობეცკამ. მან 0,5 ქულით გა-
უსწრო მ. ლიტვინოვისს. III ადგი-
ლი დაიკავა კ. რობიკოვსკამ.

ალმირი, 21 მარტი. აქ სტარ-
ტი აიღო ველოსიპედისტთა მრავალ-
ღობაში საერთაშორისო შეჯიბრებაში.
პირველ ეტაპზე იმარჯვა პოლონელმა
მრბოლელმა რ. შურკოვსკიმ, რისე-
მაც მშ-კილომეტრითა დასტანციან
დაფარა 2 საათში, 21 წუთსა და 32
წამში. ფინიშთან მეთრე იყო დასავ-
ლეთდერბანელი გ. გოტი, III —
მოსკოვის ოლქის წარმომადგენელი ნ.
გორელოვი.

უფრო ადრე კი ესიოსტუნაში
(შვეიცია) მოციგურავეთა მსოფლიო
პირველობა ჩატარდა სპრინტერულ
მრავალჭიღობი. ამ ტურნირში 500 მე-
ტრზე რბენაში ოლიმპიადის ვერცხ-
ლის პრინციპმა გ. მურატოვმა (სსრ
კავშირი) ფინელ ლ. კანკოვსთან მხო-
ლოდ 0,220 ქულა წააგო და ვერცხლის
მედალს დასჯერდა. ესეც დიდი წარ-
მატება იყო, ვინაიდან საქვეყნოდ აღი-
არებულმა პოლონელი მოციგურავემ
ა. სხენკამ ბრინჯაოს მედალი მიიღო.

სურათზე მურატოვი (მარცხ-
ნივ) ესაუბრება შედ ს. ბერნესს,
რომელმაც საბაროში ასევე ვერ-
ცხლი მიიღო 600 მეტრზე რბო-
ლაში.

საკდესის ფოტო.

სურათზე მურატოვი (მარცხ-
ნივ) ესაუბრება შედ ს. ბერნესს,
რომელმაც საბაროში ასევე ვერ-
ცხლი მიიღო 600 მეტრზე რბო-
ლაში.

საკდესის ფოტო.

**სსრ კავშირის
პროფკავშირის
თავჯდომარის
ამხანაგ ბ. ნ.
შულეპინის
მოხსენებით
სსრ კავშირის
პროფკავშირ-
თა XV კონგრესი.**

ახალი კომპლექსი — მემრისის საფუძველი

საკავშირო ფიზკულტურულ კომპლექსს „მზად ვარ შრომისა და სსრ კავშირის დაცვისთვის“ ფიზიკური აღზრდის საბჭოურ სისტემაში განსაკუთრებული ადგილი უკავია. კომპლექსი თავიდანვე ფიზიკური აღზრდის მეთოდური საფუძველი გახდა. მას დაექვემდებარა როგორც სასწავლო, ისე საწარმო-დაწესებულებათა ფიზკულტურის კოლექტივებში მუშაობის პროგრამები. ამ სისტემამ ყველაზე მაკრი შედეგს მიაღწია პირველად დიდ სამამულო ომში გაიარა. ის ფაქტი, რომ საბჭოთა ხალხი ომს ფიზიკურად კარგად მომზადებული შევიდა, ჩვენ ფიზკულტურული ორგანიზაციების დამსახურებაა, საბჭოთა ფიზიკური აღზრდის საშუალებებისა და მეთოდების ქმედითობის მაჩვენებელია.

მოდ კომპლექსი ხელს უწყობს საბჭოთა ადამიანის მორალური და სულიერი ხასის ჩამოყალიბებას, ფიზიკურ მომზადებას, განმარტობისა და

მხნეობის ღრმა მოხუცებულობამდე შენარჩუნებას. იმის გარდა, რომ კომპლექსი თავისი სტრუქტურითა და შინაარსით ნოსახეობის ფართო ფენებისთვის არის განგარნიზებული, მისი ამოცანები, პრაქტიკული ნორმები დიდფერხციობებულადაა, ესე იგი, ჩამარტებულთა ასაკობრივ საფეხურებსა და სქესით ვალდებულებებს. მეტად მრავალმხრივი კომპლექსში შესული ფიზიკური აღზრდის საშუალებებიც.

კ. მარქსი და ფ. ენგელსი მიუთითებდნენ, რომ ფიზიკური აღზრდა, არის რა კომუნისტური აღზრდის ორგანული ნაწილი, გამოყვებული უნდა იქნეს, როგორც შრომისა და საბრძოლო მოქმედებისთვის ხალხის მომზადების საშუალება.

1931 წელს ლენინური კომპარტიის თაოსნობით შეიქმნა ერთიანი საკავშირო ფიზკულტურული კომპლექსი „მზად ვარ შრომისა და სსრ კავშირის დაცვისთვის“ (I საფეხური), ორი

წლის შემდეგ დამტკიცდა ამ კომპლექსის უფრო რთული, მეორე საფეხური, ხოლო 1934 წელს სკოლის მოსწავლეობისთვის — საფეხური „იყავ მზად შრომისა და სსრ კავშირის დაცვისთვის“. საბჭოთა ფიზიკური კულტურისა და სპორტის ისტორიაში ეს დიდად მნიშვნელოვანი მოვლენა იყო. სანორმატივო შეფასებამ საშუალება მოგვცა გვემსჯელო, რამდენად სწორად წყდებოდა საბჭოურ სისტემაში ფიზიკური აღზრდის ამოცანები. თუ ერთი ნაწილისთვის მშდ კომპლექსზე მუშაობა სპორტული ოსტატობის დაუფლების მნიშვნელოვანი საფეხური იყო, სხვებისთვის იგი შრომისა და საშობლოს დაცვისთვის ყოველმხრივი ფიზიკური მომზადების საუკეთესო საშუალება იქცა.

დღეისთვის საბჭოთა კავშირში 86 მილიონ მშდ ნიშნისაა, აქედან გარკვეული ნაწილი სისტემატურად მუცადინობს ფიზიკურ კულტურასა და სპორტში.

აქამდე მოქმედებდა 1939 წელს დამტკიცებული კომპლექსი, რომელმაც 1940, 1947, 1955 და 1959 წლებში ზოგიერთი ცვლილება განიცადა. 1939 წელს მიღებულმა კომპლექსმა დიდი როლი შეასრულა საბჭოთა კავშირში მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობის გაშლაში. მშდ კომპლექსი გარდა თავისი პირდაპირი დანიშნულებისა, დიდად უწყობდა ხელს სპორტსმენთა მომზადებას, სპორტული ოსტატობის ამაღლებას, ახალი ტალანტების მოძიებას.

საბჭოთა ფიზკულტურული შინაობის ზრდასთან ერთად კომპლექსიც უმჯობესდებოდა. კომპლექსის ნორმატივებში შესული გარჯიშები შემდეგნაირად რთულდებოდა, მაგრამ მოთხოვნათა შეცვლა და გაზრდა ძირითადად მაინც კერძო ხასიათისა იყო.

მოხედვად ამის, მწკრთონთა გარკვეული ფენა კომპლექსის მნიშვნელობას წლების განმავლობაში სათანადოდ ვერ აფასებდა. ზოგიერთ მწკრთონს მშდ კომპლექსზე საგანგებო მუშაობა ზედმეტად მიჩანდა.

თუკა სპორტის რიგ სახეობებში საერთაფიზიკური მომზადებას მართლაც დიდი უზრუნველყოფა ვიწოდა, ვერავითარ შემთხვევაში ვერ შეცვლა იმ მოთხოვნებსა და პრაქტიკულ ნორმებს, რაც საკავშირო ფიზკულტურული კომპლექსით არის გათვალისწინებული.

რევი დისციპლინის განმტკიცებასა და, საერთოდ, აღმზრდლობის მუშაობაში. ამრიგად, მომწიფდა საკითხი ისეთი კომპლექსის დამუშავებისა, რომელიც ადამიანს გაზრდილ ფიზიკურ დამაბულობასთან წარმატებით საბრძოლველად მოამზადებდა.

სახერხლოები კვლევითი მუშაობისა და შედეგების შემდეგ დამტკიცდა მშდ ახალი კომპლექსი. რა განმასხვავებელი ნიშნები აქვს მას?

ჩვენ აქ არ შევუდგებით კომპლექსის შინაარსის აღწერას, ვინაიდან ეს მოცემული იყო „კულტურის“ 27 და 29 თებერვლის ნომრებში. მხოლოდ პრინციპულ განსხვავებას გავუსვამთ სსრს. ჯერ ერთი, მშდ ახალი კომპლექსი მოსახლეობის უფრო ფართო (10-60 წლამდე) ფენებისთვისაა განგარნიზებული და 5 საფეხურისგან შედგება.

I საფეხური — „მამაცი და მთხერხეობიანი“ — 10-11 და 12-13 წლის ბიჭებისა და გოგონებისთვისაა გათვალისწინებული. მისი მიზანია ბავშვებში ფიზიკური კულტურისა და სპორტისადმი შეგნებულობის დამოკიდებულების ჩამოყალიბება, ძირითადი ფიზიკური თვისებებისა და ცნებებისთვის აუცილებელი უნარისა და სპორტული ინტერესების გამოვლენა.

II. „სპორტული ცელა“ 14-15 წლის მოზარდებისთვისაა განგუკნილი. ამოცანები: მოზარდა ფიზიკური მომზადებულობის შემდგომი ამაღლება და ჯამოყენებით მიმართებით წევრების დაუფლება.

III. „ძალა და ვაგაკობა“ 16-18 წლის ჭაბუკებისა და გოგონებისთვისაა გათვალისწინებული. ამ საფეხურის ამოცანებია: ასაკობრივობის ფიზიკური მომზადებულობის სრულყოფილად შექმნის შრომითი მოვლადეობისა და სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალეში სამსახურისთვის.

IV. „ფიზიკური სრულყოფა“ — 19-39 წლის კაცებისა (ორი ასაკობრივი ჯგუფით — 19-28 და 29-39 წწ.) და 19-34 წლის ქალებისთვის (ორი ასაკობრივი ჯგუფით — 19-28 და 29-34 წწ.). ამ საფეხურის ამოცანებია მოსახლეობის ფიზიკური განვითარებისა და მომზადებულობის მაღალი დონის მიღწევა, შრომისნაყოფიერების ამაღლება და სამშობლოს დაცვის წმიდა მოვალეობის შესრულება.

V. „მსნეობა და ჯანმრთელობა“ განგუკნილია 40-60 წლის კაცების (ორი ასაკობრივი ჯგუფით — 40-49 და 50-60 წწ.) და 35-55 წლის ქალებისთვის (ორი ასაკობრივი ჯგუფით — 35-44 და 45-55 წწ.). ამ საფეხურის ამოცანებია შრომითი ჯანმრთელობისა და ფიზიკური მომზადებულობის მაღალი დონის მიღწევა, მათი შრომითი აქტიურობისა და საშობლოს დაცვისთვის მუდმივი ზრუნვა.

მშდ ახალმა კომპლექსმა დიდი როლი უნდა შეასრულოს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1966 წლის 11 აგვისტოს დადგენილებით დასმული ამოცანების გადაწყვეტაში. სასწელოდ, მან ხელი უნდა შეუწყოს, რომ ფიზიკური კულტურა და სპორტი გახდეს საბჭოთა ადამიანის ყოველდღიური ცხოვრების ორგანული ნაწილი, რომ მასობრივი ფიზკულტურული მუშაობა ჩვენში ჭეშმარიტად საერთო-სახალხო მოვლენად გადაიქცეს.

ახლა სიტყვა, როგორც იტყვიან, ჩვენს მუშაკებზეა — თუ როგორ მიუვადებთ ამ სერიოზულ უბანს და როგორ გავაუმჯობესებთ კომპლექსზე მუშაობას, როგორ გავუძლიერებთ ხალხს ამ საქმისადმი ინტერესს.

მზად ვარ შრომისა და სსრ კავშირის დაცვისთვის

სტამბის ძალაში საზღვაო კლუბი

სარკონიდან ძალიან შორია უზარმაზარი წლების სივრცეები. მაგრამ ამ ინდუსტრიულ და სამეცნიერო ქალაქში უკვე თხუთმეტი წელია წარმატებით მუშაობს საზღვაო კლუბი. თითქმის 3 ათასი ხარკოველი მოსწილეობდა შარშან ამ კლუბის მიერ გამართულ სხვადასხვა შეიბრებაში. აღმოჩნდა, რომ მათაც მქონდათ ოსტატობის ასპარეზი — ლოსოვენის დიდ ტბაზე, ბენენესისა და კრანოს-კოლსკის ხელოვნურ ზღვებზე. ახალგაზრდობა ერთმანეთს ეჯიბრება საზღვაო მრავალქილოში, აფრებით იმორჩილებს ტალღებს, სწავლობს გემების ავებულებას.

... გ. ხელოვანი სპორტის ოსტატია სამბოში, მაგრამ მთელი გულით შეიყვარა საზღვაო კლუბი. იგი კარგა ხანს მუშაობდა შორად ხარკოვის ერთ-ერთ ავტომეურნეობაში. აქ ტექნიკამ გაიტაცა და დოსაფის კლუბს მიაშურა. კერძო წყალსამოტორო სპორტის ინსტრუქტორი გახდა, მერე კი საოლქო ფედერაციის თავმჯდომარე. ახლა ხელოვანი ქალაქისა და სოფლის რაიონების სკოლებში კლუბის ფილიალების შექმნის თაოსანია. სწორედ მისმა ნაშრომმა და პირადად მავალითა ვაიტაცა ხარკოვის შივე სკოლის ბავშვები, რომელთაც ახლა უკვე თავიანთი სექცია აქვთ წყალსამოტორო სპორტში. ამ სექციაში 40 მოსწავლეა. ხელოვანი მათი შეუთა.

— კლუბი იმტომაც იზიდავს ახალგაზრდობას, რომ ჩვენი აღზრდილები ორ ათეულზე მეტი გამოგონების ავტორები არიან. — ამბობს კლუბის ხელმძღვანელი, მეორე რანგის გადამდგარი კაპიტანი ვ. პიგული. — აბა ვინ იტყვის უარს

წყალქვეშ სანადირი. პნევმატურ-პიდრავლიკურ თოფზე მისი ავტორი ვიტორ ზერკალინი გახლავთ. ეს თოფი 24-25 მეტრზე იხრება. ახლა ლაბორატორიაში მუშავდება ახალი კატარლის პროექტი. ვენზარებით სწავლულ არქილოვებს შავ ზღვაზე ძველი ბერძენების დახატვის შესწავლაში. მთელი სანაპიროს ფსკერი ჩვენმა წყალქვეშ მოცურავეებმა გამოიკვლიეს. ახლა რა საინტერესო ფილმებს იღებენ ჩვენი კლუბის წევრები შეიბრებზე და მოგაზრობებზე მათ ბევრჯერ მიუღიათ საკავშირო კინოფესტივალების მიღლება.

... წყალსამოტორო სპორტის ლაბორატორიაში ინფორმები, ტექნიკის მუშები, სტუდენტები და პიონერები თვითონ აგებენ კატარლებს, ნავებს, კატამარანებს. სულ პატარა ბიჭები უკვე დიდ ტექნიკურ გამოკიდლებას იძინენ.

დოსაფის კლუბის მუშაობა მრავალმხრივი და საინტერესოა. ეს კლუბი შეიყვარეს ხარკოვლებმა. იგი მტკიცედ დამკვიდრდა ქალაქის სპორტულ ცხოვრებაში, წევრვამდელთა მომზადების საუკეთესო კერად იქცა.

მ. გონაროვი.
(საკდების კორ.)
ხარკოვი.

შახახათის სსრ. იყო დრო, თვითმფრინავის განიჩენა განცვიფრებას იწვევდა ყაზახეთის აულებში. დღეს პარაშუტით ხტომა სპორტის ერთ-ერთი პოპულარული სახეობაა რესპუბლიკის ახალგაზრდებს შორის. აღმა-ათის საავიაციო სპორტკლუბის წევრთა ანგარიშზე უკვე ასობით ნახტომი მოდის.

სურათზე: რამდენიმე წუთის შემდეგ თვითმფრინავი გოლონებს ცაში აიყვანს. რ. ვავანოვის ფოტო (საკდესი).

ლაითური

ამას წინათ მახარაძის რაიონის დამალთურში გაიბრთა 1952-54 წლებში დაბადებულ ძალოსანთა პირად-გუნდური რესპუბლიკური შეგირბება. სარბიულზე გამოვიდა 11 გუნდის 80-მდე ახალგაზრდა ძალოსანი. უმჩატეს და მრატ წონებში აბალციხელებმა ი. ფეიქრიშვილმა და მ. სააკიანმა საგრძნობი უპირატესობით გამოარჯვეს, რის წყალობითაც მათი გუნდი ერთპიროვნული ლიდერი გახდა. ქვემსუბუქი წონის ძალოსნებში ყველას აჯობა ცხინვალელმა ა. ბაგაევმა. მსუბუქ წონაში პირველი გამოარჯვება იხიქებს თბილისელებმა: გ. სითათაშვილის უპირატესობა აშკარა იყო. ქვესაშუალო წონაში ყველას აჯობა ახალციხელმა ს. ვართანთანმა, რომელმაც ახალგაზრდა ძალოსანთა ორი რესპუბლიკური რეკორდი დაამყარა: 20 კგ აჭიმა და 145 კგ აჭკრა. საშუალო წონაში გამარჯვებულმა, ცნინ-

ძალისნურ ფიცარნაგა

ვალელმა მ. ძასხოვმა უასლოეს მეტოქეს 40 კილოგრამით გაუსწრო. დანარჩენ ორ წონის კატეგორიაში გამოარჯვეს თბილისელებმა ვ. დვალმა და ნ. მუმლაძემ.

გუნდურ ჩათვლაში პირველი. იყო ახალციხის კოლექტივი — 45,5 ქულა. თბილისელები ნახევარი ქულით ჩამორჩნენ. III ადგილზე გავიდნენ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის წარმომადგენლები — 40 ქულა. ნომდევნი ადგილებზე არიან თელავის, რუსთავისა და აჭარის ნაკრები გუნდები.

შეჯიბრებამ გამოავლინა ბევრი პირსექტიული სპორტსმენი, რომლებიც ასლთ მომავალში ალბათ რესპუბლიკის ნაკრებ გუნდში დაიბევიდრებენ ადვილს.

მისასაღმებელია, რომ პირად ჩათვლაში ღანჩუთელი ძალოსნებიც ჩაგნენ. უთუოდ ქებას იმსახურებენ ახალციხისა და სამხრეთ ოსეთის ფიზკულტურული ორგანიზაციების ხელმძღვანელები და მწკრთონები, რომელთა აღზრდებლებაც საკმაოდ მაღალი სპორტულ-ტექნიკური მაჩვენებლებით იასპარეშეს. აფსაზეთის გუნდის ჩამოუსვლელობა პასუხისმგებელ მუშაკთა გულგრილ დამოკიდებულებას უნდა მიიწეროს, რაც სპორტკომიტეტის საგანგებო მსჯელობის საგნად უნდა იქცეს.

სამსახურლოა, რომ უკანურსოდ მოსაპარტუე რუსთაველმა მ. ლომიძემ (მწკრთონელი გ. ჩიტაძე) პირველად შეასრულა სპორტის ოსტატის ნორმატივი მძიმე წონაში.

დაკომპლექტდა რესპუბლიკის ნაკრები გუნდი, რომელიც სათანადო მზადების შემდეგ სარკოვის საკავშირო შეჯიბრებაში მიიღებს მონაწილეობას.

გააცნობთ გამარჯვებულთა შედეგებს: ფეიქრიშვილი — 230 კგ, სააკიანი — 225, ბაგაევი — 262,5, სითათაშვილი — 302,5, ვართანანი — 375, ძასხოვი — 405, დვალი — 380, მუმლაძე — 405.

3. გოლარძივილი, საქართველოს სპორტკომიტეტის მთავარი მწკრთონელი ძალოსანია, რესპუბლიკური კატეგორიის მსახი.

რუსთავი

სპორტკლუბ „ფოლადის“ დარბაზში გაიბრთა „განთიადის“ ცენტრალური საჭის პირად-გუნდური პირველობა. შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ აჭარის, სამხრეთ ოსეთის, თბილისის, ქუთაისის, ჭიათურისა და რუსთავის გუნდები. კოლექტივები ძირითადი

თადად ახალგაზრდა ძალოსნებით იყო დაკომპლექტებული.

წინითი კატეგორიების მიხედვით გამოარჯვეს: ს. თათფოსიანმა (რუსთავი), გ. სიტყაშვილი (აჭარა), გ. მენთაშვილი (თბილისი), ნ. სარქისოვა (რუსთავი), ი. ვრიქტოვა, ნ. დოვუხოვა (ორივე — სამხრეთ ოსეთი), ი. მესაშიშვილი, თ. ქვესაშუალო, მ. კავსიანა (სამივე — თბილისი).

გუნდური გამარჯვება იხიქებს თბილისელებმა. II ადგილზე გავიდნენ რუსთაველები, III — სამხრეთ ოსეთის ძალოსნები.

აუცილებლად უნდა აღინიშნოს, რომ შედეგები სასარბილო ვერ იყო. მაგალითად, ზოგიერთ წონის კატეგორიაში განსხვავება პირველსა და მესამე პრიზორებს შორის თითქმის 80-100 კილოგრამს აღწევდა. რანდენიმე სპორტსმენმა საწყისი წონა ვერ დაძლია და, რა თქმა უნდა, ასპარეზობასაც გამოეთქვა.

რ. გაბრიძიძე,

გაერთიანებული

სსრ კავშირის
თარხან

დეს ქულა, რითაც გარკვეულ წარმატებას მიაღწიეს. ასევე ყველაფერს გადაწყვეტს 25 მარტის განმეორებითი შეხვედრა თბილისში. აღსანიშნავია, რომ განვილი მატჩში მინდვრიდან გაძევებულ იქნა „კარპატის“ ერთ-ერთი ყველაზე შედეგიანი თავდასხმელი გრემშაჟი.

თბილისის „დინამო“ ლეგოში ასეთი შემადგენლობით ითამაშა: სტეფანია, ძოძუაშვილი, ჭელიძე, სურცილაძე, პეტრიაშვილი, გვაშელი, კუტივაძე, მ. მაჩაიძე, გუგუიანი, გ. ნოღია, ყიფიანი (ლ. ნოღია).

ანგარიში არ გახსნილა სოჭშიც, ლენინგრადის „სენიტისა“ და მოსკოვის „ტორპედოს“ შეხვედრაში — 0:0.

როსტოვის არმიულმა საკუთარ მიზნორზე მიიღეს ცხკა. 36-ე წუთზე ჩურკინის მიერ გატანილი გოლი დაწინაურდნენ მასპინძლები, მაგრამ შესვენების შემდეგ დროფეგმა გაქვითა ანგარიში — 1:1.

21 მარტს გაიმართა სსრ კავშირის საფეხბურთო თასის გათამაშების მეოთხედფინალური მატჩები.

ლევის სტადიონზე ერთმანეთს შეხვედნენ ადგილობრივი „კარპატი“ და თბილისის „დინამო“. მატჩი ძალზე საინტერესო გამოდგა. მასში მრავალ იყო საინფორმაციო მომენტები, მაგრამ ვერც ერთმა მხარემ ვერ შეძლო მათი გამოყენება — 0:0. ამრიგად, თბილისელებმა მეტოქის მიზნორზე აი-

24 მარტს, ტყიბულაში

უფროსი ტურნირის შესარჩევი მატჩი სსრ კავშირისა და ბულგარეთის ეროვნულ ფეხბურთელთა ნაკრებებს შორის შედგება ტყიბულაში. მატჩი ჩატარდება 24 მარტს (აღრე იგი ნავარაუდელი იყო 25 მარტისთვის).

ფეხბურთი საქართველოში

რასან განზრახულია შეიქმნას ერთ-ერთი კოლექტიური ნაშრომი „ქართული ფეხბურთის მატჩიანი“, მინდა ჩემი მცირე წვლილი შევიტანო მასში და რამდენიმე ცნობა მოვაწოდოთ საქართველოს ფეხბურთის სათავეების შესახებ.

ძველი ფეხბურთელები ნ. თაბუაშვილი, ნ. გორგაძე, გვრდნიძეები და სხვები, რომლებიც საშუაის ფეხბურთის პიონერებად ითვლებიან, ადასტურებენ, რომ ეს თამაში მათს ქალაქში ბათუმიდან და ფოთიდან შეერთდა 1917 წელს. ცნობილი კონფერენციის დროს ცნობით საქართველოში 1917 წლიდან არსებულა ფეხბურთის გუნდი.

„მე — გვიამბობს იგი. — გატაცებული ვიყავი ჯიბითი, ნაღობით, მიყვარდა ქართული ცეკვა, ხოლო ჩემი ამხანაგები უ. გორგაძე, უ. სარატიშვილი, ი. ფიშოვი, ფ. თაბუაშვილი და სხვები, ახლად ჩამოყალიბებულმა ფეხბურთის გუნდმა მიხიდა. მისი სახელწოდება არ მახსოვს. იმ ხანებში საქართველოში თბილისში გადმოვიდა საცხოვრებლად და შემდეგ შევიტყუე, რომ საქართველოში 1921 წელს ორი ახალგაზრდული გუნდი ჩამოყალიბდებოდა“.

1922-23 წლებიდან ყველას კარგად გვახსოვს საქართველოს ერთ-ერთი ინიციატორი, გუნდის კაპიტანი და საუკეთესო თავდასხმელი, ანტონოვი რესპუბლიკის დამსახურებული ინჟინერი ა. ჭიკაბავილი, რომელსაც დიდი ღვაწლი მიუძღვის ამ ქალაქში ფეხბურთის განვითარებისა და ახალგაზრდობის სპორტის ამ სახეობის დანიშნულების საქმეში. თვით ა. ჭიკაბავილი ასე გვიამბობს მამინდელ ამბებზე:

„დიხ, სასურველმა ახალგაზრდებმა დიდი ინტერესი გამოიჩინეს ფეხბურთისადმი, ჩამოვაყალიბეთ გუნდი, რომელსაც უწოდეთ „პატარა კახი“. მასში გაერთიანდნენ: შ. რატია, ვ. ფრანკოვი, ვ. ჭიკაბავი, ვ. ციციშვილი, ვ. ჭიკაბავი, გ. ნაკვლიძე, ა. ბარანოვსკი, მშენი და გ. ჯომარაძე. ეს გუნდი, რ. არუწოვი, შ. გურუშიძე, შ. ჯაფარიშვილი, ვ. გვერდნიძე, ვ. გორგაძე, გ. მარჯარიანი, ლ. სუჭუა, ძიგვი აბაიაძეები და სხვანი. მოგვიანებით მოვიდნენ გ. ხაჩიძე, გ. ჭიკაბავი, თომბაძე და გ. ჯომარაძე. ეს უკანასკნელი მკველად თამაშობდა და შემდეგ თბილისის „დინამოში“ კი გადათავისუფლდა.“

აღსანიშნავია ის ამბავი, რომ ა. ჭიკაბავილი სპეციალურად გაემგზავრა თბილისში, საკუთარი სახრებით შეიქმნა ბუკცინა. მისი გუნდი, ბურთები, იმავე ხანებში საქართველოში ჩამოყალიბდა რკინიგზის გუნდი, რომელსაც ჯერ „ორბი“ უწოდეს, ხოლო შემდეგ „ლოკომოტივი“. მას სათავეში იდგნენ ა. რატია და ვ. ჯაფარიძე.

ფეხბურთელები ჩვეულებრივ ვარჯიშობდნენ ვინაზის ეზოში, იქ სადაც ახლა კულტურისა და დასვენების პარკი მდებარეობს. 2 გუნდის არსებობა შექმნა გარკვეული მეტოქეობა და მყარებულა ინტერესი. 1926-27 წლებში ზნორად იმართებოდა ამხანაგური შეხვედრები, რომელთა ორგა-

ნიზატორები იყვნენ შ. რატია და დავითაძე ერთობლივად ა. ჭიკაბავილი. სასურში სათამაშოდ ჩამოდიოდნენ სურამის, ზორჯონისა და შუსტაფურის გუნდები. მასთვის შესტაფურელი ფეხბურთელებიან მოგვეწონა ა. ნარუაშვილის, ხ. პაპასირისა და ფ. გამყრელიძის კარგი თამაში.

1928 წელს საქართველოში სათამაშოდ ჩამოვიდა ნაჭის გუნდი. მას ეთანამა საქართველოს ნაკრები, რომელმაც განარჯვებით დაამთავრა ეს საქალაქთშორისო შეხვედრა, თუმცა ანგარიში აღარ მახსოვს.

აქვე მინდა გავიხსენო ერთი ამბავი. როცა 1936 წელს თბილისის „დინამომ“ თავის პირველ დიდ წარმატებებს მიაღწია, საუბარი მქონდა ბორის პაიჭიძესთან. ვუმტკიცებდი, რომ საქართველოში არის მეტად პერსპექტიული ახალგაზრდა ფეხბურთელი გ. ხაჩიძე, რომელიც ერთნაირი სიძლიერით თამაშობდა ნახევარდაცვაშიც და თავდასხმეშიც. პაიჭიძემ გულსიტყვილით მიაპასუხა, რომ კარგად ვიცნობ ამ ნიჭიერ ფეხბურთელს, მაგრამ ვერაფერით ვერ დავითანხმეთ თბილისში გადმოსვლაზე. მან ისიც მთხვავა ჩემი მხრივ ცალკე მომელაპარაკა გ. ხაჩიძესთან.

ჩაველი საქართველოში და ჭიკაბავილის, რატია, ჭიკაბავისა და ბარაქაძეების დამხარებით დავითანხმეთ ხაჩიძე გადასულიყო თბილისში. საქმე თითქოს მოთავსებული იყო, მაგრამ მოხდა უბედური შემთხვევა: გ. ხაჩიძე ტრავმატულად დაიღუპა ელმავალზე დენით.

შ. ნოზაძე, კინომახახიბი.

ა. ჭიკაბავი

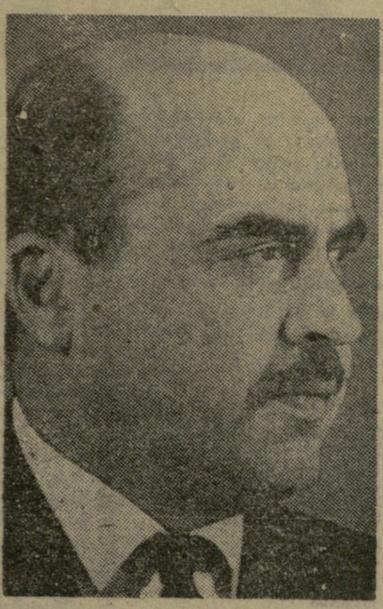
19 მარტს უეცრად გარდაიცვალა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმის წევრი, საქართველოს სსრ ფინანსთა მინისტრი არჩილ პარლანის ძმ შირაძემ.

ცხოვრებიდან წავიდნებიერი ხელმძღვანელი და ორგანიზატორი, რომლის სახელთან განუყრელად დაკავშირებულია რესპუბლიკაში საფინანსო მუშაობის განვითარება და გაუმჯობესება, მჩქეფარე ენერგიისა და მრავალმხრივი ინტერესების აღმიაი, დიდი და უხვი გულის მოქალაქე.

ა. ჭიკაბაძე დაიბადა 1917 წელს აფხაზეთის ასსრ, გალში, პედაგოგის ოჯახში. თბილისში საშუალო განათლება რომ მიიღო, იგი შევიდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიურ ფაკულტეტზე, რომელიც წარჩინებით დაამთავრა, შემდეგ კი წარმატებით დაასრულა სწავლა ასპირანტურაში. 1946 წელს ა. ჭიკაბაძე შევიდა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის რიგებში.

ა. ჭიკაბაძის შრომათი მოღვაწეობა დაიწყო 1942 წელს. იგი მუშაობდა საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის განყოფილების უფროსად, საბიუჯეტო სამმართველოს უფროსად — კოლექტივის წევრად, შემდეგ კი ვანაგებდა თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საოლქო საბჭოს აღმასკომის საფინანსო განყოფილებას.

წლების განმავლობაში ა. ჭიკაბაძე იმყოფებოდა პარტიულ საქმეში — იყო საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის განყოფილების გამგე, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საგეგმო-საფინანსო ორგანოებისა და ვაჭრობის

განყოფილების გამგის მოადგილე, აღმინისტრაციული, სავაჭრო-საფინანსო და საგეგმო ორგანოების განყოფილების გამგე.

1959 წლიდან ა. ჭიკაბაძე მუშაობდა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს საქმეთა მმართველად, ხოლო 1967 წელს წამოყენებული იქნა საქართველოს სსრ ფინანსთა მინისტრის პოსტზე, სადაც მუშაობდა სიცოცხლის უკანასკნელ დღეებამდე.

ჩვენს რესპუბლიკაში საფინანსო საქმის ერთ-ერთი თვალსაჩინო სპეციალისტი, ღრმა თეორიული

ცოდნისა და პრაქტიკული მუშაობის დიდი გამოცდილების მქონე, ა. ჭიკაბაძე აქტიურ მონაწილეობას იღებდა რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის განვითარებაში.

ა. ჭიკაბაძე მაღალი პრინციპულობის და თავისა და სხვებისადმი მკაცრი მოთხოვნელობის აღმიაი იყო. ყოველთვის ამან დამსახურებული ავტორიტეტი და ღრმა პატივისცემა მოუპოვა. იგი აქტიურ მონაწილეობას იღებდა რესპუბლიკის პარტიულ და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, არაერთხელ იყო არჩეული საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრად, იყო საქართველოს სსრ შუი მოწვევის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი.

იგი ნაყოფიერ პედაგოგიურ მუშაობას ეწეოდა საფინანსო კადრების აღსაზრდელად, გულუხვად გადასცემდა ახალგაზრდობას თავის ღრმა ცოდნასა და უდიდეს პრაქტიკულ გამოცდილებას.

საბჭოთა მთავრობამ მაღალი შეფასება მისცა ა. ჭიკაბაძის დამსახურებას, დააჯილდოვა იგი შრომის წითელი დროშის ორდენით, „საპატიო ნიშნის“ ორდენით და მედელებით. საფინანსო ორგანოებში მრავალი წლის ნაყოფიერი მოღვაწეობისთვის ა. ჭიკაბაძეს მინიჭებული ჰქონდა საქართველოს სსრ დამსახურებული ეკონომისტის წოდება.

ა. ჭიკაბაძე იყო კომუნისტური პარტიის ერთგული შვილი, ენერგიული მშრომელი, ყურადღებანი და გულსხმიერი აღმიაი. სოციალისტური ვარაზის ძე ჭიკაბაძისა, რომლის ცხოვრება პარტიისა და ხალხისადმი თავდადებული ხასხარის ნიმუში იყო, სამუდამოდ დარჩება ყველას გულში, ვინც მას იცნობდა.

- მ. ზ. მშაველიძე, მ. ჯ. ჯაფარიშვილი, მ. ს. კოჭინია, ვ. ფ. გარბუჯი, ა. ჭ. ხაჩიძე, შ. ი. ხაჩიძე, მ. ა. გომიკაშვილი, ნ. შ. ხაჩიძე, შ. ჯ. მარჯარიანი, ა. ნ. ინაშვილი, ი. ი. ლომიანი, რ. მ. მებრძოლი, თ. ი. მოსაშვილი, ჯ. ი. პატარაშვილი, ა. ა. გომიკაშვილი, ვ. ჯ. დავითაძე, ვ. ი. გავაშვილი, შ. ჯ. ზაქარაიანი, მ. მ. ჯაფარიძე, ა. მ. ლაბაძე, ვ. მ. სირაძე, ვ. ა. ანანიავილი, შ. ა. ბუხარაშვილი, შ. ა. კვახაძე, ი. ლ. ართვალაძე, შ. შ. მიქაბაძე, ი. ს. ცანაძე, ჯ. მ. მინაშვილი, ვ. ს. ტრაპაძე, ს. ა. ზაღალაშვილი, მ. ი. ჯაფარიძე.

დაუდალავი მოჭინაული

საქართველოს მოჭადრაკეებმა დიდი დანაკლისი განიცადეს: მოულოდნელად გარდაიცვალა ქართული ჯადრაკის ათ-თქმის ყველა დიდი წარმატების მოჭინაული არჩილ ჭიკაბაძე. 1959 წლიდან იგი სათავეში უდგა საქართველოს ჯადრაკის ფედერაციის პრეზიდიუმს. დიდი სახელმწიფოებრივი საქმით დატვირთული მაინც პოულობდა დროს ჩვენს საქართველოში ცხოვრების დროსველი უდგა საქართველოს ჯადრაკის ფედერაციის პრეზიდიუმს. მასთვის პრეზიდიუმის სხდომები, სადაც არჩილ ჭიკაბაძე საოცარი გამჭრიახობით, თანაბრულად წყვეტდა ყოველდღიურ საქონიშობო საქმეებს. სწორედ მისი მხარდაჭერით ნი-იან წლებში ჩვენს რესპუბლიკაში ბევრჯერ გავემართავს სსრ კავშირის გაუთა და ქალთა ჩემპიონატები, ტრა-

დიციად იქცა საქართველოს ქალთა და გაუთა საერთაშორისო ტურნირები და სხვა მნიშვნელოვანი შეჯიბრებები. შემტანე არასოდეს დაიწვევებ ამ შესანიშნავი მამულიშვილის დიდ ღვაწლს თბილისში ახალი საქართველო კლუბის მშენებლობაში.

სპორტში მუდამ იზრდდა არჩილ ჭიკაბაძის. ახალგაზრდობაში იგი შესანიშნავად თამაშობდა ფრენბურთს, იყო საქართველოს ნაკრების წევრი. მერე, როცა აქტიურ სპორტს ჩაშრიცვლიდა, წლების მანძილზე თავკაცობდა საქართველოს კალათბურთის ფედერაციის პრეზიდიუმს. ეს იყო სწორედ მაშინ, როცა ქართველმა კალათბურთელებმა ბევრი საგულისმშო გამარჯვება იხილეს საქართველოს სპორტში. არჩილ ჭიკაბაძეს მუდამ ახარებდა

ქართველ სპორტსმენთა წარმატებები, მაგრამ მისა ამაგი განსაკუთრებით მინე ჯადრაკს დეკუტო.

ჩვენი მოჭადრაკეების წარმატებები არჩილ ჭიკაბაძის გამუდმებული ზრუნვის ნაყოფიერია. იგი განსაკუთრებული გულსხმიერი მუშაობით წინადავრისადავრისა და ნახა აღქმასდრინის აღფლავება და ახარებდა სათი ყოველი გამარჯვება. უნდა გენახთ, როგორ ამაყობდა იგი პირველი ქართველი საერთაშორისო დიდოსტატის დაბადებით.

დიდი დანაკლისი, მაგრამ ამ მუხარე დღეს ნუგეშად იღა დაგვრჩენია ვთქვით, რომ მის ნამაგარს პატივისცემა და დაუასნება არასოდეს მოაკლდება.

თ. ზიორაძე.

კომპანია და რუკით... სათხილაკურო გილია

სპორტული ორიენტირების განვითარების ისტორიაში მნიშვნელოვანი ამბავი მოხდა: მარტის დასაწყისში ბულგარეთის სამთო ტრასებზე პირველად გათამაშდა ორიენტირების საერთაშორისო ფედერაციის თასი თხილაკურებით შეჯიბრებაში.

ეს სახეობა, ისევე როგორც ორიენტირებით კროსი, სკანდინავიაში უკვე ასი წელია ცნობილია. ბოლო ათ წელიწადში თხილაკურებით ორიენტირება აღიარეს ჩეხოსლოვაკიაში, უნგრეთში, ბულგარეთსა და ცენტრალური ევროპის სხვა ქვეყნებში.

საბჭოთა კავშირში თხილაკურებით სწავასრიალი უცნობ ადგილებში კომპანისა და რუკის გამოყენებით 40-ანი წლების ბოლოდან იწყება. ზანთრის ორიენტირების ერთ-ერთ ცენტრალ სამართლიანად ითვლება სვედლოვსკი, სადაც უკვე 20 წელია ტურისტთა საერთაშორისო შეჯიბრები იწყება და ორიენტირებაში შეჯიბრებას ერთ-ერთი უმთავრესი ადგილი ეთმობა.

1964 წლიდან რეგულარულად ტარდება ქვეყნის მრავალი ქალაქის გუნდე-

ბის სამატხო შეხვედრები, რაც შემდეგ საკავშირო ტურნირებად იქცა. ამ ზამთარს ტულის ახლოს მოეწყო ვეყნის პირველი ჩემპიონატი პროფკავშირთა სპორტსაზოგადოებების ნაკრებ გუნდებს შორის.

საბჭოთა კავშირში ზამთრის შეჯიბრებათა ძირითადი სახეობა „მარკირებული ტრასა“ რომელიც ბევრ რამეში ბიატლონს მკავს. ყველა მონაწილე თხილაკურებით გადის მონიშნულ ტრასას, რომელსაც საკონტროლო პუნქტებია გამოყოფილი. სპორტსმენებმა უნდა განსაზღვრონ პუნქტების ადგილმდებარეობა და ეს თავიანთ რუკაზე აღნიშნონ. რუკაზე ყოველი მცდარი მდომიჭრისთვის დისტანციის გაგლის დროს თითო წუთი ემატება. გამარჯვებს ის, ვისაც საერთო ჯამში ნაკლები დრო ექნება დახარჯული.

საზღვარგარეთ შეჯიბრების სხვაგვარი სახეა დანერგული საზაფხულო ტურნირის მსგავსად, როცა საკონტროლო პუნქტების მდებარეობა ცნობილია და სპორტსმენები გზას ამ პუნქტებს შორის თავიანთი შესხედლების მიხედვით ირჩევენ. ამ შემთხვევაში გა-

მარჯვება მას რჩება, ვინც სხვეზე სწრაფად მიაგნებს ყველა საკონტროლო პუნქტს.

მედლები და ორიენტირების საერთაშორისო ფედერაციის უახსებისთვის ბრძოლაში ჩაება შევიცის, ნორვეგიის, ფინეთის, ჩეხოსლოვაკიის, ბულგარეთის, უნგრეთის, გერმანიის, ავსტრიისა და საბჭოთა კავშირის წარმომადგენელი 18 ქალი და 30 ვაჟი. თავიანთი მეთოდსაყურენი გამომავლებს ბოლონეთა და გერმანიის ფედერაციულმა რესპუბლიკამ. შეჯიბრება ამინდის მხრივ რთულ პირობებში ჩატარდა.

შეჯიბრების ტრასები მოეწყო ბულგარეთის ცნობილი კურორტის ველინგრადის რაიონში, როდობის მთებში, დაახლოებით 1700 მეტრ სიმაღლეზე. ქალები ასპარეზობდნენ 10,5 კილომეტრზე 4 საკონტროლო პუნქტით, კამარაჯა ფინიშმა ს. კუკონენმა — 1:19.29. 11 ადგილზეა შეიდი მ. ბოდმეტელი — 1:24.52. ბრინჯაოს მე-

დალი დაისაკუთრა მოსკოვლმა ლ. კუკონენმა — 1:28.28.

ვაჭები ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ 17,9 კილომეტრზე, სადაც ექვსი საკონტროლო პუნქტი იყო მოწყობილი. რთულ დისტანციას ყველაზე უკეთ გაართვა თავი შედემა ი. აკსელსონმა — 1:49.10. მეორე იყო მისი თანამემამულე რ. სოიკა — 1:50.20. ამ უკანასკნელს სულ ერთი წამით ჩამორჩა ფინელი პ. პიოილა.

გუნდურ ჩათვლაში თასები ფინეთის ქალთა გუნდსა და შედეგებს გააღაცათ.

ორიენტირების საერთაშორისო ფედერაციის სათხილაკურო კომისიამ გადაწყვიტა პირველი მსოფლიო პირველთა თხილაკურებით ორიენტირებაში ერთი წლის შემდეგ ფინეთში მოეწყო.

ბ. თორიონიკოვი, სსრ კავშირის სპორტის მსტატი.

